

HOTĂRÎRE
pentru aprobarea Concepției și a Planului de acțiuni pe anii 2018-2020
privind activitatea polițienească comunitară

nr. 100 din 30.01.2018

Monitorul Oficial nr.33-39/116 din 02.02.2018

* * *

În scopul realizării atribuțiilor Poliției stipulate în art.23 din [Legea nr.320 din 27 decembrie 2012](#) cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2013, nr.42-47, art.145), cu modificările și completările ulterioare, Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

1. Se aprobă:

- 1) Concepția privind activitatea polițienească comunitară, conform anexei nr.1;
- 2) Planul de acțiuni pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară, conform anexei nr.2.

2. Implementarea Planului de acțiuni menționat se va efectua din contul mijloacelor aprobate în legea bugetului de stat pe anul respectiv, precum și din alte surse neinterzise de lege. Costurile estimative ale acțiunilor vor fi ajustate pe perioada implementării Planului, ținând cont de volumele de alocații disponibile în bugetul de stat.

3. Se recomandă autorităților administrației publice locale să contribuie, în limitele competențelor atribuite prin lege, la realizarea obiectivelor Planului sus-numit, precum și să încheie acorduri de cooperare cu subdiviziunile locale ale Poliției în scopul realizării sarcinilor privind crearea climatului de siguranță pentru locuitorii din unitățile administrativ-teritoriale respective.

4. Controlul asupra executării prezentei hotărâri se pune în sarcina Ministerului Afacerilor Interne.

PRIM-MINISTRU

Pavel FILIP

Contrasemnează:

Ministrul afacerilor interne

Alexandru Jizdan

Ministrul finanțelor

Octavian Armașu

Nr.100. Chișinău, 30 ianuarie 2018.

CONCEPȚIA privind activitatea polițienească comunitară

I. INTRODUCERE

Pe parcursul ultimilor ani, sistemul de aplicare a legii din Republica Moldova a făcut obiectul unor reforme importante, o atenție semnificativă fiind acordată asigurării ordinii și securității publice, combaterii corupției și reformei justiției, care reprezintă, de fapt, pilonii esențiali ai statului de drept.

În cadrul proceselor de reformă, structurile componente ale Ministerului Afacerilor Interne (în continuare – *Minister*) au înregistrat progrese semnificative, de exemplu constituirea, în anul 2013, a Inspectoratului General al Poliției ca entitate distinctă, al cărui rol esențial este de a implementa politicile în domeniul asigurării ordinii și securității publice, a apărării drepturilor și libertăților cetățeanului, a proprietății publice și private.

Analiza funcțională a Ministerului realizată în anul 2015 de un grup de experți internaționali s-a desfășurat prin raportarea la experiențele și bunele practici europene, în general, și la cele din țările de proveniență ale membrilor echipei internaționale. În special s-a remarcat faptul că Ministerul a adoptat deja cu succes o serie de bune practici europene în domeniile managementului frontierelor, gestionării migrației și azilului, combaterii crimei organizate și transfrontaliere, evoluții care au condus la liberalizarea regimului de vize. Cu toate acestea, au fost identificate însă și o serie de lacune în modul de organizare și funcționare a instituțiilor din subordinea Ministerului, care au afectat încrederea cetățenilor în aceste instituții, fiind făcute și o serie de recomandări privind implementarea unor concepte moderne, îndeosebi în ceea ce privește activitatea Poliției.

Avînd în vedere faptul că nucleul filozofiei ce animă sistemele europene de Poliție este orientarea către comunitate, prin serviciul public de calitate prestat pentru siguranța membrilor societății, una dintre recomandările Raportului s-a referit la implementarea conceptului *Community Policing* (activitate polițienească comunitară) și în cadrul Poliției Republicii Moldova.

Modelele de activitate polițienească comunitară au fost testate și implementate atît în spațiul european, cît și pe cele două continente americane, existînd desigur diferențe conceptuale, determinate, în principal, de specificul comunităților în care funcționează. Ideile și practicile aferente noului model de activitate polițienească în comunitate ar putea aduce beneficii semnificative țărilor Europei Centrale și de Est în ceea ce privește consolidarea sentimentului de securitate și încredere în cadrul comunităților și sporirea eficienței Poliției.

II. CADRUL NORMATIV-LEGISLATIV

Cadrul legal al activității polițienești comunitare este format din legislația națională, tratatele și convențiile internaționale la care Republica Moldova este parte. Definierea și implementarea prezentei Concepții vor fi reglementate de următoarele acte normative:

Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale;

Codul european de etică al Poliției;

[Constituția Republicii Moldova din 29 iulie 1994;](#)

[Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006](#) privind administrația publică locală;
[Legea nr.98 din 4 mai 2012](#) privind administrația publică centrală de specialitate;
[Legea nr.320 din 27 decembrie 2012](#) cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului;
[Legea nr.288 din 16 decembrie 2016](#) privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne;

[Hotărârea Guvernului nr.283 din 24 aprilie 2013](#) „Pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne”;

[Hotărârea Guvernului nr.587 din 12 mai 2016](#) „Pentru aprobarea Strategiei de dezvoltare a Poliției pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni privind implementarea acesteia”;

[Hotărârea Guvernului nr.409 din 7 iunie 2017](#) „Cu privire la aprobarea Statutului disciplinar al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”;

[Hotărârea Guvernului nr.629 din 8 august 2017](#) „Pentru aprobarea Codului de etică și deontologie al funcționarului public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne”;
Prezenta hotărâre.

III. SITUAȚIA ACTUALĂ ȘI DESCRIEREA CONTEXTULUI

Poliția din Republica Moldova, creată imediat după 1990, a moștenit un model de organizare de tip ierarhic, piramidal, centralizat, în cadrul unei structuri militare cu reguli stricte. Acest tip de organizare și funcționare, în care majoritatea deciziilor se luau la nivel central și se transmiteau în teritoriu pentru executare, nu permitea adaptarea activității Poliției la specificul fiecărei comunități. Rapoartele periodice care evaluează eficiența structurii locale de Poliție se întocmesc pe baza unor indicatori statistici standard, elaborați la nivel central, care nu sînt adaptați necesităților reale ale comunităților locale.

Documentul conceptual privind reforma Ministerului Afacerilor Interne este documentul care a inițiat procesul de reformă a Poliției. Unul dintre principiile reformei Ministerului consacrate din Documentul conceptual este principiul descentralizării, care are scopul să creeze condiții optime pentru implicarea comunităților locale și a autorităților publice în activități ce țin de menținerea ordinii publice prin implementarea activității polițienești comunitare și a principiului cooperării instituționale. Implementarea activității polițienești comunitare prin recunoașterea sa în documentele de politici și delimitarea domeniilor de competență între autoritatea centrală și autoritățile locale polițienești era, de asemenea, văzută ca un obiectiv esențial al reformei Ministerului.

Creșterea și diversificarea formelor de manifestare a criminalității demonstrează necesitatea unei noi abordări conceptuale a locului și rolului Poliției în comunitate. Tendințele actuale ale fenomenului infracțional, amplificarea violenței între indivizi, în mediul familial, pe fondul instabilității sociale, politice și economice a statului determină accentuarea sentimentului de vulnerabilitate a siguranței personale a individului. Astfel, se impune o orientare flexibilă a strategiilor de acțiune necesare activității Poliției la schimbările din societate, care, la rîndul lor, influențează criminalitatea. În consecință, este mai mult decît necesară o extindere a interesului în relațiile Poliție–comunitate, urmărindu-se elaborarea unor metodologii de acțiuni care să aibă la bază principiul descentralizării și al strînsei interacțiuni între cetățeni și polițiști.

Analiza aspectelor specifice ale activității structurilor de Poliție a relevat ca o problemă de esență faptul că polițiștii care activează în sectoarele de poliție sînt supraîncărcați cu sarcini foarte variate și chiar nespecifice, inclusiv cele de investigare a unor fapte fără autor.

În concluzie, pe dimensiunea competențe, atribuții și îndeplinirea acestora în promovarea legalității, menținerea și asigurarea ordinii publice se poate menționa că, deși problematica

domeniului trebuie să aparțină angajaților din prima verigă funcțională a Poliției, aceștia nu posedă competențele, răspunderea, efectivele și mijloacele necesare.

În activitatea lor cotidiană, polițiștii care își desfășoară activitatea în sectoarele de poliție sînt sprijiniți de polițiștii din structurile de patrulare-intervenție, care au însă o subordonare diferită. Din acest motiv, nu este posibilă coordonarea unitară, executarea adecvată a misiunilor și efectuarea măsurilor procedurale specifice, fapt ce afectează coerența acțiunilor și calitatea serviciilor pentru comunitate.

IV. SEMNIFICAȚIA NOȚIUNII DE ACTIVITATE POLIȚIENEASCĂ COMUNITARĂ

Prezenta Concepție este atît o filozofie, cît și o strategie organizațională, care abilitază Poliția și comunitatea cu oportunitatea de a activa în comun, într-o nouă modalitate, pentru a soluționa problemele ce țin de criminalitate și securitate publică, pentru a îmbunătăți calitatea vieții fiecărui membru al comunității.

În alte accepțiuni, Poliția comunitară este definită ca: „[...] o politică și o strategie orientată către un control mai eficient și efectiv al criminalității, către o calitate mai bună a vieții, către servicii mai bune ale Poliției și legitimitatea Poliției, prin bazarea proactivă pe resursele comunității, care caută să schimbe condițiile ce cauzează infraționalitatea. Aceasta presupune necesitatea unui nivel mai mare de răspundere a Poliției, o cotă mai mare pentru participarea publicului în luarea deciziilor și un nivel mai mare de preocupare pentru drepturile și libertățile civile”.

Activitatea polițienească comunitară reprezintă un parteneriat, în primul rînd, cu cetățenii, pentru identificarea și soluționarea problemelor pe un anumit teritoriu, un răspuns la nevoile și cerințele comunității. Poliția nu poate soluționa orice problemă în mod independent, în special cele care vizează securitatea/siguranța publică. În acest sens, implicarea populației va avea ca efect identificarea și dezvoltarea soluțiilor pentru problemele cu care se confruntă. Colaborarea și coordonarea activităților preventive cu alți parteneri, analizarea problemelor și găsirea soluțiilor pentru aceste probleme reprezintă în fapt esența activității polițienești comunitare.

Sintagma „Poliție comunitară” folosită în cuprinsul prezentei Concepții nu înseamnă în niciun caz o altă structură sau subdiviziune a Poliției, noțiunea de „poliție” din această sintagmă este folosită în sensul de activitate, cu alte cuvinte, sintagma semnifică, de fapt, activitatea polițienească comunitară.

Rezultatele evaluărilor realizate de către experții internaționali privind implementarea principiilor activității polițienești comunitare în activitatea Poliției Republicii Moldova denotă că, de facto, activitatea polițiștilor în sector conține multiple elemente ale activității polițienești comunitare, fiind obținute în anumite domenii rezultate pozitive, care pot constitui bune practici în relația Poliției cu comunitatea.

La etapele inițiale de implementare a activității polițienești comunitare, aceasta era privită ca un serviciu polițienesc distinct. Abordările principiilor activității polițienești comunitare prin prisma creării unor structuri de „Poliție locală” în subordinea autorităților locale nu reprezintă o soluție oportună pentru implementarea acestora pe teritoriul Republicii Moldova. Principalele argumente ale unei asemenea abordări sînt, în primul rînd, incapacitatea majorității administrațiilor publice locale de a finanța o astfel de structură, conflictele de competență materială cu Poliția Națională și, nu în ultimul rînd, riscul politizării activității polițiilor locale.

Pe de altă parte, în prezent, autoritățile administrației publice locale au dobîndit statut de agent constator, avînd dreptul de a desemna agentul constator în condițiile [Codului contravențional](#), conform art.29 alin.(1) lit.m¹) din [Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006](#)

privind administrația publică locală. Anterior, pîrghia reprezentată prin prezența Poliției în teritoriu a fost utilizată prioritar ca un instrument de constatare a faptelor contravenționale în localitățile administrate. În prezent însă autoritățile administrației publice locale au o competență proprie în constatarea și sancționarea contravențiilor din aria de competență materială și, implicit, o autonomie mai largă în acest sens.

Pentru a obține și a realiza acest parteneriat și pentru a încuraja ca publicul să împărtășească responsabilitatea pentru calitatea și nivelul de trai al comunității, Poliția trebuie să fie mai bine integrată în comunitate și să consolideze legitimitatea acțiunilor sale prin intermediul unei activități polițienești bazate pe consens și îmbunătățirea serviciilor oferite publicului. Astfel Poliția trebuie:

- să fie vizibilă și accesibilă publicului;
- să cunoască și să fie cunoscută de public;
- să răspundă la necesitățile comunității;
- să fie receptivă la îngrijorările comunității;
- să implice, să atragă și să mobilizeze comunitatea;
- să fie responsabilă pentru activitățile sale și rezultatele obținute în fața comunității.

V. SCOPUL, PRINCIPIILE ȘI OBIECTIVELE ACTIVITĂȚII POLIȚIENEȘTI COMUNITARE

Scopul:

Crearea unui mediu sigur în comunitate prin îmbunătățirea accesului fizic și informațional la servicii de calitate și egale ale Poliției în întreaga țară.

Principiile activității polițienești comunitare:

1) transparență, care presupune informarea permanentă a cetățenilor cu privire la problemele existente în comunitate, schimbul reciproc de informații, implicarea acesteia în luarea deciziilor importante privind aspectele de asigurare a ordinii și securității, precum și de prevenire și combatere a criminalității în comunitatea respectivă și informarea comunității privind efectele măsurilor luate;

2) implicare activă, care presupune că cetățeanul nu trebuie să fie considerat doar un beneficiar pasiv al serviciilor oferite de Poliție. Cetățenii trebuie să fie încurajați să participe la luarea deciziilor și chiar la implementarea unora dintre ele;

3) specificitate, care presupune că natura și obiectivele muncii de Poliție vor fi determinate de nevoile reale ale comunității în materie de siguranță, liniște și ordine publică;

4) echilibrul social, care presupune că responsabilitățile în domeniul controlului social trebuie repartizate între Poliție și comunitate. Modelele clasice ale Poliției ignoră adesea faptul că ele nu reprezintă decît un element al sistemului de control social, iar familia, școala, serviciile, grupurile comunitare sînt, de asemenea, elemente esențiale care asigură menținerea și dezvoltarea valorilor morale;

5) diversitate, care presupune că în cadrul Poliției ar trebui să lucreze (adică să fie reprezentate cel puțin într-un număr proporțional, inclusiv în funcții de răspundere) persoane din diferite grupuri ale societății moldovenești (femei și bărbați, persoane de diferite etnii, inclusiv romi, și limbi, religii, din diferite regiuni etc.), astfel încît diversitatea din societate să fie reflectată și în cadrul Poliției. Acest fapt va contribui la sporirea încrederii populației în Poliție și la îmbunătățirea cooperării cu aceasta;

6) motivarea comunității, care presupune că activitatea polițienească comunitară trebuie să atragă și să sprijine participarea membrilor colectivității în acțiuni de prevenire a faptelor

antisociale, întrucât prevenirea criminalității este cu atât mai eficientă cu cât inițiativele sînt fundamentate pe contribuția comunității;

7) contactul permanent, care presupune că Poliția este o entitate publică care comunică cu populația, colaborează cu toate instituțiile ce au atribuții pe linia siguranței publice, precum și este o instituție care acționează în parteneriat cu comunitatea pentru rezolvarea problemelor pe care aceasta le reclamă.

Obiectivele activității polițienești comunitare

1) Descentralizarea decizională

Corectitudinea deciziei, obiectivitatea și oportunitatea acesteia depind direct de nivelul de cunoaștere a problemei reclamate sau sesizate și de cel al implicării polițistului în viața comunității. Pentru a fi adoptată cea mai corectă soluție în rezolvarea unei probleme sau a unui conflict dintre două sau mai multe persoane, polițistul trebuie să cunoască complet și obiectiv toate circumstanțele aferente subiectului examinat. Acest fapt este posibil prin cunoașterea aprofundată a comunității, a împrejurărilor, a subtilităților vieții sociale și economice, a tradițiilor și specificului local și nemijlocit al cetățenilor din aria în care își desfășoară activitatea Poliția.

Cu cât distanța este mai mare, competența teritorială mai extinsă, cu atât cunoașterea elementelor importante pentru soluționarea unor probleme este mai dificilă. În consecință, deciziile adoptate au un grad mai redus de cunoaștere a situației și de implicare a polițistului.

Pe de altă parte, deciziile luate impersonal de un polițist cu un nivel de reprezentare general, care nu poate cunoaște toate aspectele comunităților din cauza diversității activităților ce le desfășoară și competențelor, se vor rezuma doar la confirmarea prin semnătură a unor propuneri, ale căror efecte nu îl vor preocupa în continuare. Ipoteza dată poate genera situații de luare a unor decizii inoportune, incomplete sau chiar eronate.

Realizarea acestui obiectiv va permite:

- adoptarea unor decizii complete și obiective, luînd în considerare toate circumstanțele situației și specificului localității;
- degrevarea managerilor de nivel superior de sarcinile improprii;
- accesul operativ la serviciile polițienești și adoptarea deciziilor în timp scurt, fiind excluse etapele birocratice de aplicare a diferitor rezoluții ierarhice de repartizare;
- responsabilizarea conducătorilor/polițiștilor din prima verigă față de deciziile adoptate și ridicarea profesionalismului;
- cunoașterea Poliției de nivel local, întărirea imaginii Poliției în teritoriul deservit.

2) Eficientizarea preocupărilor Poliției față de o comunitate determinată

Obiectivul constă în optimizarea unităților prezente în teritoriu prin orientarea strategică a dispozitivului polițienesc în unități teritoriale mici (sectoare), pentru a avea o relație strînsă cu autoritățile locale.

Rolul de bază al activității polițienești comunitare este de a face față solicitărilor, necesităților și nevoilor comunității, stabilind o comunicare strînsă cu publicul pe un teritoriu determinat. Pentru întărirea relațiilor este necesară implementarea în cadrul Poliției a unor noi metode de lucru și de organizare.

Activitatea angajaților în teritoriile administrative deservite prin atașarea de o anumită localitate (post de poliție) și acoperirea tuturor sarcinilor și atribuțiilor polițienești pe acest teritoriu de un singur angajat, după modelul polițistului universal, este o practică depășită și care nu mai corespunde evoluției actuale a societății. Principiul care guvernează actualmente activitatea Poliției este cel al specializării, care permite o abordare mult mai profesionistă a problemelor cu care se confruntă polițistul. Totodată, exercitarea de unul singur a atribuțiilor

funcționale presupune expunerea la un risc sporit de atac asupra polițistului în caz de intervenție la aplanarea unor situații de urgență. În același timp, numărul în descreștere al populației din mediul rural nu justifică necesitatea prezenței în fiecare localitate a câte unui angajat al Poliției. Din aceste considerente, optimizarea activității sub conducerea unică a unui șef al sectorului de poliție, avînd în subordine un efectiv compus din angajații de ordine și securitate publică, de investigații și de patrulare-intervenție, cu acoperirea unui număr concret de localități pe un teritoriu determinat, se consideră a fi mult mai benefică.

Organizarea angajaților Poliției în sectoare de poliție va permite acestora să identifice locurile și mediile de interes polițienesc și soluțiile ce pot fi adoptate pentru a diminua fenomenul infracțional din teritoriul administrativ deservit. În acest sens, activitatea se va organiza astfel ca angajații sectorului de poliție să fie permanent în teritoriul administrativ deservit, iar prezența la sediul Inspectoratului de Poliție să fie o excepție, determinată de situații stringente.

Șeful sectorului de poliție va avea libertatea de utilizare a efectivelor în raport de nevoi, acoperind, în momentul oportun, cu numărul necesar de polițiști segmentele de responsabilitate. De asemenea, polițiștii vor fi în măsură să țină legătura în mod permanent cu cetățenii, realizînd o punte de legătură dintre comunitate și serviciile polițienești în ansamblu.

Realizarea acestui obiectiv va permite:

- organizarea mai eficientă a activității la nivel local, asigurînd profesionalism în reacționare, adoptarea rapidă a deciziilor și operativitate în intervenție;

- cunoașterea eficientă a teritoriului administrativ deservit, a locurilor și mediilor proplice de comiterea faptelor antisociale și acoperirea acestora cu dispozitivul de ordine și siguranță publică;

- creșterea calității serviciului polițienesc ca rezultat al specializării polițiștilor pe domenii de activitate;

- sporirea încrederii membrilor comunității în serviciile publice prestate de angajații Poliției de la cel mai mic nivel al ierarhiei subdiviziunilor polițienești;

- excluderea dublării de competențe, a suprapunerii obligațiilor funcționale și realizării sarcinilor impropriei postului ocupat, ceea ce va ridica nivelul de profesionalism în exercitarea atribuțiilor de serviciu;

- protejarea angajaților Poliției de ultraj și, implicit, realizarea de către aceștia a obligațiilor funcționale cu eficiență, respectînd drepturile și libertățile fundamentale ale omului.

3) Prevederea evenimentelor și acțiunea proactivă

Un lucru esențial este acela că în activitatea de Poliție comunitară nu se folosesc mijloace represive pentru a obține informația și se prognozează evenimentele la care se intervine prin mijloace necoercitive.

Este evident că nu vor putea fi evitate în totalitate situațiile care impun folosirea forței fizice sau chiar a mijloacelor speciale, însă activitatea polițienească comunitară urmărește tocmai reducerea acestui gen de intervenție, punînd accentul pe convingerea individului.

Ca agenți de legătură între instituția polițienească și comunitate, polițiștii încadrați în activitatea polițienească comunitară trebuie să poată anticipa, prognoza anumite evenimente. Ei trebuie să cunoască dinamica vieții sociale, politice, economice și culturale, pentru a-și dezvolta capacitatea de anticipare.

Printr-o bună cunoaștere a situației operative din teritoriul administrativ de competență, printr-o evaluare permanentă a riscurilor care se manifestă, prin folosirea produselor analitice

furnizate de structura specializată de analiza informațiilor, vor putea fi prevenite multe dintre faptele antisociale, iar intervenția se va efectua înainte producerii evenimentului nedorit.

Realizarea acestui obiectiv va permite:

- sporirea capacității Poliției de a prognoza evenimentele cu impact asupra ordinii și siguranței publice;
- excluderea consecințelor faptelor antisociale prin acțiuni premergătoare producerii acestora, astfel încât se va reduce la maximum eventualul impact negativ asupra sentimentului general de siguranță comunitară;
- prevenirea eficientă a faptelor de natură penală și contravențională și a consecințelor acestora.

4) Primirea, audiența și cooperarea cu membrii comunității

Exigențele moderne ale membrilor comunității cer de la Poliție să ia în considerare aspirațiile și viziunile cetățenilor, să fie receptivi la propunerile și opiniile exprimate. Activitatea polițienească comunitară, asigurând atribuții mai bine delimitate, va permite acordarea unei atenții sporite dialogului cu cetățenii. Crearea unor spații prietenoase, accesibile și deschise în alt loc decât cel de la sediul central al Poliției din raion, oraș sau municipiu asigură capacitatea și disponibilitatea de primire a cetățenilor atunci când aceștia doresc, concomitent, condiții necesare pentru confidențialitatea discuției și, ceea ce este mai important, cunoașterea situației din zona de competență. Angajații Poliției vor avea posibilitatea să soluționeze rapid o mare parte din problemele ridicate de cetățeni și să ia în calcul propunerile de eficientizare a activității de ordine și siguranță publică.

Implementarea activității polițienești comunitare trebuie să țină seama de faptul că eficiența sa depinde de calitatea relațiilor cu populația, astfel încât este necesar să fie luate toate măsurile pentru ca primirea publicului să se facă în condiții cât mai bune, respectând intimitatea cererii, în același timp asigurând operativitate în rezolvarea acestora, acordând o atenție deosebită persoanelor mai vulnerabile, care pot deveni mai ușor victime (copii, victime ale violenței familiale, ale agresiunilor sexuale, persoanele în etate, persoanele cu dezabilități etc.).

5) Cooperarea cu alte instituții și organizații

Prin specificul său, Poliția conlucrează, pentru a atinge obiective comune, cu mai multe instituții. În cadrul activității polițienești în comunitate, după ce colectează de la membrii comunității idei, doleanțe, propuneri care vizează îmbunătățirea climatului de ordine și siguranță publică, Poliția trebuie să contribuie la implementarea acestora, fiind necesar uneori să solicite sprijinul unor instituții specializate în raport cu competența materială a acestora. Acest fapt este cu atât mai pronunțat cu cât o mare parte a problemelor sesizate Poliției nu țin de competența sa de soluționare. Cooperarea se face cu instituții ale statului, agenți economici, asociații de proprietari, instituții de învățământ, instituții medicale, asociații sportive, cu alte instituții care prestează cetățenilor servicii publice, dar și cu organizații neguvernamentale, culte religioase etc.

Prin încheierea unor acorduri ce prevăd domeniile de cooperare și asumarea de responsabilități, Poliția și diversele instituții și organizații vor conlucra eficient, iar rezultatul cooperării fiind diminuarea sau chiar eliminarea factorilor favorizatori sau generatori de fapte antisociale, situație benefică atât pentru comunitate, cât și pentru instituțiile din zona de responsabilitate.

Realizarea acestui obiectiv va permite:

- eficientizarea răspunsului comun al Poliției și comunității la manifestările antisociale;
- favorizarea și orientarea intervenției instituțiilor statului pentru realizarea problemelor cu impact asupra percepției comunității asupra ordinii și siguranței publice;

- formarea unei imagini corecte despre problemele întâlnite în localitate;

6) Comunicarea

Aceasta reprezintă, fără îndoială, unul dintre cele mai importante obiective ale activității polițienești comunitare, deoarece numai așa pot fi transmise comunității intențiile Poliției asupra modului de punere în practică a activității polițienești comunitare.

Un aspect important al comunicării îl constituie informarea populației într-un limbaj ușor de înțeles, precum și în limbile vorbite de oameni în regiunile/comunitățile respective (în română și rusă pe întreg teritoriul țării, precum și în ucraineană, găgăuză, bulgară în regiunile/comunitățile respective) despre serviciile oferite de Poliție, competențele reale ale ei, să realizeze pregătirea antiinfracțională a membrilor comunității și, nu în ultimul rând, mediatizarea constantă a situației infracționale.

Comunicarea în cadrul activității polițienești comunitare se referă atât la comunicarea internă (organizațională), cât și la cea externă. Modalitățile de realizare a comunicării pe cele două paliere sînt reglementate de procedurile operaționale standard ale Poliției și se aplică corespunzător în realizarea obiectivelor activității polițienești comunitare.

Realizarea acestui obiectiv va permite:

- contactul permanent cu comunitatea;
- perceperea de ansamblu de către Poliție a problemelor comunității;
- informarea corectă, completă și operativă a comunității privind situația infracțională, competențele Poliției și modalitățile de reducere a victimizării;
- deschiderea cetățenilor către conlucrarea cu Poliția;
- crearea imaginii pozitive asupra preocupărilor Poliției față de cetățenii din comunitățile deservite.

7) Modernizarea sectoarelor de poliție

Activitatea polițienească comunitară permite polițiștilor de a avea o formă de activitate vizibilă și profesionistă. Vizibilitatea Poliției la nivel local și încrederea în exercitarea de către angajații Poliției în mod profesional a atribuțiilor sale funcționale depinde și de nivelul de dotare tehnico-materială, precum și de locul unde își desfășoară activitatea. Dotarea posturilor de muncă ale angajaților Poliției cu mijloace tehnice moderne, conectate la rețele de comunicare și baze de date, va permite acordarea serviciilor polițienești calitative și în timp scurt, precum și consilierea cetățenilor în materie de ordine și securitate publică, fapt care va crea o imagine a unei instituții profesionale și competente.

Cu cât este mai ușor de abordat, accesibil fizic și informațional, vizibil și prietenos locul unde își desfășoară activitatea angajații de Poliție, cu atât mai mare va fi dorința cetățenilor de a veni la sediul Poliției, de a fi deschiși în comunicare cu polițiștii. Echiparea corespunzătoare a polițiștilor va inspira încrederea cetățenilor că orice angajat al Poliției îl va putea proteja eficient în cazul în care îi va fi amenințată viața sau sănătatea și va putea reacționa operativ, ajungînd în timp scurt la fața locului, în cazul apelurilor de urgență.

Astfel, implementarea activității polițienești comunitare presupune organizarea la nivel local a unor sectoare de poliție amplasate în locurile ușor accesibile, lângă drumurile principale din localitate, aflate în preajma zonelor cu prezență majoră a populației și a serviciilor publice locale. Sediile trebuie să aibă un aspect coloristic unic, ușor de recunoscut oriunde pe teritoriul țării. Organizarea spațiilor de muncă în cadrul sediilor sectoarelor de poliție presupune asigurarea accesului cetățenilor, inclusiv al celor cu dizabilități locomotorii, al părinților cu copii în cărucioare, al persoanelor în etate la oficiile, informațiile și serviciile Poliției, amenajarea unor

spații de așteptare comode, precum și a biroului pentru audiență în condiții de confidențialitate, pentru cazurile în care se cere această formă de audiere.

Angajatul Poliției care intră în contact cu cetățenii trebuie să posede abilități de comunicare, să fie prezentabil, cu aspect al uniformei îngrijit, dotat cu atributele necesare exercitării funcțiilor polițienești. Automobilele de serviciu, automobilele de intervenție și de patrulare trebuie să fie echipate cu minimumul necesar executării misiunilor de serviciu și să dispună de coloristica și semnele distinctive ale Poliției.

Realizarea acestui obiectiv va permite:

- asigurarea unei vizibilități și deschideri maxime a Poliției față de membrii comunității pe care o deservesc;

- accesul ușor la serviciile de calitate ale Poliției pentru toți membrii comunității;

- creșterea încrederii și excluderea fricii față de Poliție, aceasta fiind percepută nu ca un organ represiv al statului, ci ca un partener fidel al comunității.

Prezenta Concepție, prin realizarea tuturor acestor obiective, va conduce la:

- diminuarea fricii în rîndul populației, prin încurajarea gîndirii și acțiunilor preventive;

- favorizarea creșterii responsabilității cetățenilor astfel încît aceștia să se simtă stăpîni pe viața și proprietatea lor;

- consultarea obiectivă și gratuită a cetățenilor în domeniul securității și protecției bunurilor;

- favorizarea colaborării dintre populație și Poliție, încurajarea cetățenilor să informeze Poliția în mod responsabil atunci cînd cunosc despre comiterea unor fapte ilicite;

- atragerea populației alături de Poliție, pentru a preveni criminalitatea și a conduce la diminuarea sentimentului de insecuritate;

- sporirea profesionalismului angajaților din structurile de Poliție și responsabilitate față de calitatea serviciilor prestate populației.

VI. NECESITĂȚILE, STRUCTURA ȘI CAPACITĂȚILE INSTITUȚIONALE

Prioritar, structura de bază în implementarea activității polițienești comunitare este reprezentată prin unitatea cea mai mică organizată la nivel teritorial și cu implicare maximă în comunitate – sectorul de poliție. Acest lucru nu exclude realizarea obiectivelor prezentei Concepții și de către alte structuri ale Poliției care, după natura activității lor, au un contact permanent cu cetățenii și deservesc comunitățile la nivel local, regional sau au competență pe întreg teritoriul țării.

Coordonarea și monitorizarea implementării activității polițienești comunitare la nivel local se realizează de conducerea inspectoratelor de poliție, iar la nivel central aceasta se va realiza prin structura specializată responsabilă de securitatea publică din cadrul Inspectoratului General al Poliției. Principiile activității polițienești comunitare vor fi aplicate de toate structurile de ordine și securitate publică ale Poliției, de siguranță a traficului rutier, de prevenire și de relații publice care desfășoară, în mod prioritar, activități ce implică interacțiunea cu cetățenii.

Optimizarea competențelor serviciilor din structurile Poliției necesită a fi efectuată astfel încît să se evite posibilele duplicări și suprapuneri de competențe.

Se vor examina atribuțiile polițiștilor ce activează în sector în raport cu structurile de investigații și patrulare-reacționare, astfel încît să se excludă la maximum modul represiv de exercitare a obligațiilor funcționale de către polițiștii de sector, iar serviciile prestate de către aceștia să fie orientate exclusiv în beneficiul cetățenilor.

În cadrul implementării activității polițienești comunitare se acordă o importanță majoră și prioritate procesului de instruire și comunicare a personalului sectoarelor de poliție, de asigurare tehnico-materială și dotare cu mijloace și echipamente adecvate și monitorizarea continuă a progresului în implementarea Concepției.

Competențele de constatare și de desfășurare a unor acțiuni premergătoare procesului de urmărire penală, precum și de constatare a faptelor contravenționale urmează a fi delimitate strict, luând în calcul nivelul categoriilor de funcție, clasificarea după gradul prejudiciabil al infracțiunilor și identificării, la momentul constatării faptei, a autorului acesteia.

Profilul și competența angajaților în cadrul implementării activității polițienești comunitare

Polițiștii implicați în activitatea polițienească comunitară trebuie să aibă pregătire de specialitate, experiență în relațiile cu cetățenii și să poată realiza o comunicare eficientă.

Polițiștii de la nivel local trebuie să fie competent și să cunoască bine comunitatea, acest aspect fiind considerat un element esențial al evoluției Poliției în relațiile sale cu comunitatea. Angajații Poliției care activează în sectorul de poliție trebuie să aibă bune aptitudini profesionale. Ei trebuie să cunoască perfect localitatea sau cartierul și locuitorii, să fie capabili să se intereseze de afacerile publice, de politica locală și națională, precum și de legile și reglementările interne ale Poliției. Ei trebuie să fie motivați pentru a avea inițiativă, să aibă încredere în interlocutori și în organele superioare.

Polițiștii din sectorul de poliție trebuie să se afle în fața cetățenilor, prezența lor trebuie să fie observată la manifestări colective, expoziții, la sărbători locale, în centrele comerciale și marile magazine.

Polițiștii care realizează sarcina de relaționare cu comunitatea este necesar să fie un bun specialist în domeniu, să aibă aptitudini excelente de comunicare, solide cunoștințe profesionale și mai mulți ani de experiență. Acceptând această activitate, el trebuie să creeze un climat de încredere și respect, atât din partea colegilor, cât și a membrilor comunității, și trebuie să fie credibil.

Competențele polițiștilor ce desfășoară activitate polițienească comunitară fac referire la:

- personalitatea acestora (angajament, inițiativă, atitudini nediscriminatorii, în special față de persoanele din grupurile minoritare și vulnerabile, voluntariat, tenacitate, perseverență, flexibilitate, realism, răbdare, credibilitate, toleranță la frustrări, spirit deschis, inovație, capacitate de asimilare, dorința de dezvoltare a personalității proprii, discernământ, spirit de analiză);

- competențele sociale (putere de percepție, aptitudini de comunicare și conversație, inclusiv în limbile cel mai des vorbite/utilizate de oameni în regiunile/comunitățile din teritoriul deservit, spirit de echipă, abordarea conflictelor într-o manieră constructivă, adaptare la schimbări, capacitate de convingere);

- competențele strategice și culturale (capacitate de recunoaștere a interdependențelor, a tendințelor de dezvoltare viitoare, deschiși la problemele societății, cunoaștere și atitudine respectuoasă față de tradițiile și obiceiurile persoanelor din diferite grupuri etnice, culturale și religioase);

- competențele profesionale și funcționale (cunoștințe profesionale solide de limbă, cunoștințe de acțiune, cunoștințe în domeniul metodelor și tehnicilor de planificare, organizare și rezolvare a problemelor).

Un rol deosebit în formarea angajaților Poliției pentru desfășurarea activității polițienești comunitare îl are pregătirea profesională. Aceasta se va realiza conform documentelor de

referință în domeniul formării profesionale ale Ministerului și Inspectoratului General al Poliției, precum și în cooperare cu partenerii de dezvoltare.

Realizarea activității polițienești comunitare în funcție de specificul administrativ-teritorial

Specificul activității polițienești comunitare este diferit în funcție de complexitatea zonei și structura economico-socială a acesteia. Astfel, distingem abordări specifice diferite ale activității polițienești comunitare în zonele rurale, urbane și în municipiul Chișinău.

Entitatea elementară structurală și complexă cu competențe de activitate polițienească comunitară pe întreg teritoriul național este reprezentată de sectorul de poliție.

Componența particulară a numărului de angajați se determină pentru fiecare sector de poliție în parte, în funcție de specificul teritoriului administrativ deservit. La determinarea numărului de angajați pentru fiecare serviciu din sectorul de poliție se ia în considerare numărul localităților deservite, populația care domiciliază pe teritoriul acestor localități, infrastructura economică și prezența instituțiilor publice, fluxul de oameni prezenți zilnic pe teritoriul acestor localități, cartiere, zone sau străzi, situația infracțională din ultimii ani, frecvența desfășurării evenimentelor publice. De asemenea, se ia în calcul diversitatea etnică, religioasă sau de altă natură, pentru a asigura o coeziune cât mai eficientă dintre Poliție și comunitate.

Atribuțiile de relaționare cu comunitatea sînt în sarcina șefului sectorului și/sau a unui polițist desemnat, care vor (va) coordona realizarea obiectivelor activității polițienești comunitare de către angajații sectorului de poliție.

Activitatea polițienească comunitară în localitățile rurale

În zonele rurale activitatea polițienească comunitară se realizează prin intermediul sectorului de poliție. Atenția și grija față de comunitate se acordă de întregul efectiv al acestuia, cu acordarea gamei întregi de servicii polițienești, conform fișei de post a fiecărui angajat.

Șeful dirijează și orientează activitatea efectivului în funcție de situația operativă, evenimentele publice și necesitățile comunității. Se asigură prezența, cel puțin săptămânal, a angajaților sectorului de poliție în toate localitățile amplasate în raza de competență.

Activitatea polițienească comunitară în localitățile urbane

În orașele reședință de raion, în celelalte orașe și sate-satelit ale acestora, activitatea polițienească comunitară se realizează pe baza sectorului de poliție, susținut de efectivul inspectoratului de poliție. Angajații ce își desfășoară activitatea în Inspectoratul de Poliție și au contact permanent cu comunitatea trebuie să fie familiarizați cu principiile activității polițienești comunitare și să fie receptivi la nevoile comunității.

Dat fiind faptul că în localitățile urbane sînt concentrate majoritatea serviciilor publice ale statului deconcentrate în teritoriu, cu competență generală pe întreaga suprafață a raionului, nivelul de realizare a sarcinilor și obiectivelor activității polițienești comunitare va avea, de asemenea, un caracter general asupra întregului teritoriu deservit de Inspectoratul de Poliție

Activitatea polițienească comunitară în municipiul Chișinău

Specificul activității polițienești comunitare din municipiul Chișinău rezidă din structura specifică de organizare administrativ-teritorială a capitalei țării în cele 5 sectoare mari. Responsabilitatea sectoarelor de poliție, cu excepția celor constituite în orașele și satele din componența municipiului Chișinău, se extinde asupra cartierelor și străzilor bine determinate.

Conlucrarea și cooperarea cu instituțiile publice se realizează prin intermediul inspectoratelor de poliție de sector, polițistul cu atribuții de relaționare cu comunitatea fiind dirijat de la acest nivel.

Nivelurile de aplicabilitate ale activității polițienești comunitare

Punerea în aplicare a prezentei Concepții necesită o analiză a contextului în care aceasta se va realiza, astfel încât aplicarea principiilor sale, obiectivelor și instrumentelor să satisfacă nevoile și necesitățile comunităților din fiecare localitate urbană sau rurală.

Realizarea ei trebuie să ia în considerare diferite niveluri de aplicabilitate care sînt legate între ele și necesită monitorizarea și evaluarea continuă.

Nivelul metodologic

Activitatea polițienească comunitară folosește o metodologie bazată pe identificarea și cunoașterea problemelor, analiza cauzelor și condițiilor acestora, reacția și acționarea în funcție de problema identificată, planificarea unor activități concrete cu comunitățile sau alte autorități cu competențe de soluționare a problemei și evaluarea impactului măsurilor întreprinse. Metodologiile vor fi realizate de structura care coordonează la nivel central implementarea activității polițienești comunitare, în cooperare cu partenerii de dezvoltare.

Toate subdiviziunile Poliției trebuie să pună în aplicare principiile activității polițienești comunitare și, treptat, să identifice cele mai utile modalități de apropiere și cooperare cu comunitatea în rezolvarea problemelor de ordine și securitate publică.

Nivelul managerial

Punerea în aplicare a activității polițienești comunitare necesită o abordare organizatorică și managerială atât la nivel local, cât și la nivel central. Pentru realizarea în bune condiții a activității polițienești comunitare, conducătorii subdiviziunilor din cadrul Poliției vor realiza, în cadrul elementelor de management, acțiuni specifice, după cum urmează:

1) dirijarea.

Poliția trebuie să se asigure că acțiunile unui polițist sau/și a efectivului subdiviziunii sînt aceleași și se referă la rezolvarea problemelor ce țin de competența lor. În acest sens, la nivel central se va constitui o direcție de specialitate care va coordona întreaga activitate de implementare a activității polițienești comunitare. Pe baza experienței acumulate în proiectele-pilot și în strînsă conlucrare cu partenerii de dezvoltare, se vor întocmi proceduri operaționale standard pentru anumite tipuri de activități specifice. Dirijarea la nivel local se va efectua prin intermediul șefilor de sectoare și al consilierului în relația cu comunitatea;

2) răspunsul.

Reprezintă modalitatea de comunicare între șef și subalternii acestuia. Comunicarea are ca scop îmbunătățirea performanței angajaților pentru a percepe reușitele și eșecurile în vederea eliminării acestora și îmbunătățirii muncii. Răspunsul permite cunoașterea și pătrunderea în esența proceselor desfășurate ca să fie înțelese motivele reușitelor sau eventualelor insuccese ale subordonaților, pentru a ajusta în timp util activitatea lor.

Punerea în aplicare a activității polițienești comunitare necesită răspunsul zilnic. Conducătorii subdiviziunilor Poliției trebuie să comunice și cu partenerii externi ai instituției;

3) supravegherea.

Aceasta are ca scop de a verifica conformitatea acțiunilor cu obiectivele, pentru a se asigura că instrumentele, metodele și procedeele de muncă sînt utilizate adecvat la toate nivelurile de implementare ale activității polițienești comunitare.

Supravegherea are menirea de a organiza activitățile angajaților în scopul de a îmbunătăți calitatea serviciului prestat comunității, de a optimiza utilizarea resurselor de personal, tehnică, mijloace logistice și finanțe, de a ridica potențialul capacităților fiecărui angajat, de a identifica cele mai utile metode de activitate care să contribuie la dezvoltarea instituției, pentru exercitarea corectă a sarcinilor și atingerea scopurilor.

Conducătorul care efectuează supravegherea este responsabil de succesul sau insuccesul angajaților pe care îi dirijează. Supravegherea inefficientă va conduce la rezultate negative;

4) evaluarea.

Rezultatele organizării activității polițienești comunitare se bazează pe înțelegerea aspectului că faptele antisociale (în special infracțiunile și contravențiile) au existat întotdeauna și au fost influențate de specificul de timp, loc, mediu, starea de evoluție sau dezvoltare a comunității, care creează premise și oportunități propice pentru comiterea lor. De aceea este necesar ca toți conducătorii să identifice metode, tehnici, procedee specifice ce funcționează eficient, pentru a îmbunătăți controlul criminalității, prevenirea, cooperarea cu autoritățile locale, cu cetățenii și să genereze cunoștințe și analize care să contribuie la creșterea competențelor instituționale pentru a preveni și reduce fenomenul infracțional. În același timp, sistemul de indicatori de performanță necesită a fi reevaluat și adaptat la specificul comunității respective.

Nivelul operațional

Activitatea polițienească comunitară furnizează servicii pentru comunitate respectând următorii parametri, care pot varia în funcție de mediul și condițiile de punere în aplicare:

- cunoașterea de către angajați a atribuțiilor, funcțiilor și excluderea dublărilor de competență;
- activitatea pe sectorul de responsabilitate în echipe;
- acordarea serviciilor polițienești în mod permanent;
- deservirea teritoriului prin intermediul sectoarelor de poliție cu drept de decizie;
- stabilitatea în funcții la nivel local de cel puțin 3 ani;
- dotarea tehnico-materială corespunzătoare a angajaților Poliției care își desfășoară munca în uniformă.

Adaptarea condițiilor la împrejurările specifice

În organizarea activității polițienești comunitare se utilizează o metodologie flexibilă, care se adaptează caracteristicilor și particularităților teritoriului, populației și situației operative.

Astfel, condițiile de punere în aplicare ce țin de numărul de angajați în echipă, turele de deservire a teritoriului administrativ repartizat, durata de stabilitate în funcție, necesitatea și tipul de echipament special pot fi ajustate, luând în considerare anumite variabile, după cum urmează:

- impactul evenimentelor asupra sentimentului de securitate și situația operativă;
- componența statelor de personal ale sectorului de poliție sau inspectoratelor de poliție care nu permit să presteze serviciile polițienești în schimburi;
- subdiviziuni ale Poliției care furnizează servicii în cooperare sau cu suportul altor subdiviziuni (unități de patrulare, unități de reacționare operativă).

Accesul la sisteme și baze de date informaționale

Pentru a-și asigura flexibilitatea în alegerea modalității de activitate, polițiștilor care execută activitate polițienească comunitară, în special conducătorilor acestora, trebuie să le fie asigurat accesul la sistemele informaționale de analiză a situației operative, precum și la alte resurse informaționale de realizare a sarcinilor polițienești.

În funcție de datele furnizate de sistemele informaționale, conducătorii subdiviziunilor vor putea repartiza eficient resursele umane disponibile în zonele ce necesită o atenție sporită sau prezintă un risc sporit de destabilizare a ordinii și securității publice. Ei vor putea beneficia, de asemenea, de analizele tactice sau de risc realizate de structurile specializate și de analiza informațiilor.

Accesul la bazele de date și evidențele specializate ale Poliției care execută activitate polițienească comunitară va permite acordarea unor servicii de calitate cetățenilor în timp cât mai scurt, asigurând astfel încrederea comunității în profesionalismul angajaților.

VII. INSTRUMENTELE ȘI METODELE ACTIVITĂȚII POLIȚIENEȘTI COMUNITARE

Modalitățile de realizare a activității polițienești comunitare în vederea creării climatului de siguranță în comunitățile deservite sînt multiple. De la un sistem polițienesc la altul există metode, tehnici și tactici consacrate în timp, dar menirea comună a acestora este de a rezolva în mod eficient situațiile de nesiguranță și de a preveni reapariția acestora în viitor.

Pe de altă parte, modelele de activitate furnizează destule informații pentru adoptarea unor soluții de ordin proactiv, anticipînd comiterea unor infracțiuni sau contravenții pe baza unor caracteristici, cauze și condiții cunoscute, efectuînd astfel o muncă de prevenire eficientă, pornind de la eventuale riscuri și nu de la o faptă deja săvîrșită, care, deși poate fi combătută eficient, totuși va induce o stare de teamă în comunitate.

Din acest considerent, metodele de prevenire proactivă au o importanță deosebită în crearea și menținerea climatului de siguranță publică în comunitate.

Un astfel de instrument consacrat în modelele de Poliție bazate pe lucrul în comunitate și orientate spre soluționarea problemelor este metoda de evaluare a riscurilor de tip SARA.

Modelul SARA împarte tratarea problemelor în etape succesive, iar denumirea lui provine din acronimul format din primele litere ale cuvintelor: Scanare – Analiză – Răspuns – Apreciere/Evaluare.

Stabilirea problemei (etapa de scanare) rezidă în identificarea problemei și definirea acesteia (descriere precisă) pe baza faptelor observabile. Analizarea (etapa de analizare) constă în construirea unei mai bune înțelegeri a problemei, a cauzelor și factorilor care au generat-o. Reacția (faza de răspuns) consistă în construirea unei acțiuni pentru a împiedica, respectiv a reduce, problema (descriere exactă a activităților și efectelor dorite). Aprecierea (faza de evaluare) constă în stabilirea criteriilor și căutarea datelor sau informațiilor care să conducă la evaluarea efectelor.

Se pot utiliza și alte instrumente utile în identificarea problemelor comunității, rezolvarea acestora și evaluarea ulterioară a situației, deoarece literatura de specialitate oferă suficiente modele care se pot aborda individual sau în cumul cu modelul SARA, în funcție de necesitățile și particularitățile percepute la nivelul fiecărei comunități.

Întruniri în structuri de participare

O metodă eficientă de lucru în cadrul activității polițienești comunitare este abordarea problemelor de ordine și securitate publică în cadrul unor întruniri ale Poliției cu reprezentanții autorităților publice locale, instituțiilor, organizațiilor și structurilor atît publice, cît și private din localitate, reprezentanții organizațiilor neguvernamentale și asociațiilor obștești, minorităților, etniilor, cultelor religioase, persoanelor notorii etc.

Nu se recomandă a fi aplicată o formă unică de organizare a structurilor pe întreg teritoriul țării, pentru respectarea originalității și expresiei specificului local. Astfel, într-o localitate forma organizatorică poate include doar reprezentanții administrației publice locale și ai serviciilor publice de stat deconcentrate, pe cînd în alte localități forma cea mai eficientă poate fi reprezentată de o adunare a membrilor de vază ai comunității.

Denumirea structurii de participare poate fi diferită de la un teritoriu la altul, de exemplu: consiliu de participare, consiliu de prevenire, consiliu de ordine și securitate publică, adunarea de

siguranță comunitară etc. Originalitatea în organizarea și denumirea acestor structuri exprimă felul de abordare a problemelor de ordine și securitate publică de la o localitate la alta, precum și de percepție a noțiunii de siguranță comunitară.

Pentru realizarea acestor forme de manifestare a voinței de realizare a ordinii și securității publice în localități, polițistul trebuie să vină cu inițiativa de a le constitui, iar membrii comunității, în mod benevol, vor manifesta dorința de a contribui la crearea mediului sigur, fiind interesați de a avea o localitate sigură pentru o dezvoltare durabilă de ordin social, economic, cultural, religios etc. Polițistul joacă un rol fundamental în organizarea acestor forme de participare la viața publică și vine cu informațiile utile pentru a motiva implicarea cetățenilor în soluționarea problemelor comunității. Această modalitate de lucru consolidează comunitatea și face în așa fel încât fiecare membru al ei să se implice activ în asigurarea sentimentului de siguranță și, inevitabil, să se apropie și să asigure încredere în cei cu care coabitează.

Pentru o mai bună organizare și înțelegere a scopului întrunirilor de acest fel, împreună cu partenerii de dezvoltare, se va elabora un ghid care va explica modalitatea, componența și felul de realizare a acestor întruniri.

Întrunirile cu cetățenii

O altă modalitate de realizare a activității polițienești comunitare este întrunirea cu cetățenii.

Întrunirile cu cetățenii se fac sub forma adunării locuitorilor unei străzi, ai unui cartier, ai unui bloc, ai colectivelor de muncă sau a instituțiilor de învățământ.

Activitatea constă în informarea cetățenilor unei comunități despre anumite schimbări ale evoluției criminalității în localitate, ca urmare a înregistrării unor încălcări repetate sau grave ale legii, în vederea sensibilizării opiniei publice și conștientizării pericolului la care pot fi expuși. Totodată, în cadrul întrunirilor sînt înaintate recomandări de prevenire a comportamentului antisocial și de reducere a riscurilor de victimizare, precum și de educare a deprinderilor de respectare a legii în societate.

În cadrul întrunirilor cu cetățenii, se aduc la cunoștința acestora informații privind problemele cu care Poliția s-a confruntat în comunitate, măsurile luate, efectele acestora. Prin această activitate comunitatea va fi informată cu privire la esența modului de funcționare și atribuțiile Poliției, politicile elaborate și realizate, deciziile adoptate, problemele cu care se confruntă Poliția. Un rol important în cadrul acestor ședințe este acordat și consultării publicului referitor la percepția privind acțiunile pe care trebuie să le întreprindă Poliția și modalitățile de realizare a acestora.

Întrunirile trebuie efectuate semestrial, acoperind treptat, prin întâlniri succesive, tot teritoriul de competență. Anual, conducerea sectorului de poliție va prezenta membrilor comunității un bilanț al activității desfășurate și va face propuneri concrete de cooperare pentru anul care urmează.

Informația prezentată de Poliție va reflecta următoarele aspecte:

1) date privind evoluția situației operative în zona de responsabilitate și măsurile întreprinse pentru sporirea siguranței în comunitate;

2) măsurile desfășurate privind prevenirea fenomenului infracțional, contravențional și al delicvenței;

3) starea, rezultatele și nivelul participării cetățenilor și organizațiilor obștești, inclusiv cele care desfășoară activități în domeniul ocrotirii normelor de drept, la menținerea și asigurarea ordinii și liniștii publice;

4) rezultatele examinării plîngerilor de rezonanță, a sugestiilor și declarațiilor cetățenilor;

5) alte chestiuni care necesită a fi examinate în cadrul unor astfel de întruniri.

Campaniile de informare

Campaniile de informare reprezintă o modalitate de materializare a activității proactive în cadrul activității polițienești comunitare, care presupune organizarea și desfășurarea unor acțiuni de informare a comunității și pregătire antiinfracțională a cetățenilor.

Campaniile de informare reprezintă un proces organizat și dirijat de convingere, îndreptat direct spre opinia și comportamentul publicului, în încercarea de a atinge un set definit de obiective. Campaniile pot fi inițiate în parteneriat sau de sine stătător, în căutarea satisfacerii unor interese scontate bine definite.

Campaniile pot fi de informare propriu-zisă, de conștientizare, de educare, de sensibilizare etc., în funcție de efectul scontat al obiectivelor propuse. Activitatea polițienească comunitară, prin campaniile de informare, vine să descurajeze eventualele intenții antisociale ale unor indivizi luați în parte, grupuri de persoane sau chiar comunități. Pe de altă parte, campaniile de informare ajută cetățenii să perceapă anumite elemente ale faptelor antisociale pentru a le reclama în timp oportun Poliției, pentru ca angajații acesteia să ia toate măsurile necesare în vederea prevenirii acestora sau a consecințelor negative pe care le pot produce.

Utilitatea campaniilor de informare rezidă în faptul că, prin acestea, activitatea polițienească comunitară poate cuprinde un spectru larg de probleme, un teritoriu vast și grup-țintă extins, cu transmiterea unor mesaje punctate. Diseminarea informației către publicul-țintă se poate realiza prin intermediul surselor mass-media, al rețelelor sociale (Facebook, Odnoklassniki, Twiter, Instagram etc.), al organizării directe a unor evenimente publice (conferințe, concerte, prezentări publice, concursuri, jocuri sportive), întruniri, ședințe, mese rotunde, ateliere de lucru, conferințe sau prin difuzarea unor materiale informative tipărite (broșuri, foi volante) cu ajutorul efectivului polițienesc, al partenerilor sau al voluntarilor.

În cadrul activității polițienești comunitare, mesajul campaniei de informare trebuie să fie ușor de perceput de comunitate și să circule o suficientă perioadă de timp, pentru a fi conștientizat. Nu se recomandă a suprapune mesaje multiple către o anumită comunitate și a organiza mai multe campanii de informare concomitent, existînd riscul major al lipsei de impact al procesului demarat.

VIII. MONITORIZAREA IMPLEMENTĂRII ȘI EVALUAREA IMPACTULUI NOULUI MODEL DE ACTIVITATE A POLIȚIEI

Monitorizarea și evaluarea activității polițienești comunitare se efectuează de către subdiviziunile responsabile din cadrul Inspectoratului General al Poliției.

Raportarea rezultatelor activităților organizate și desfășurate în cadrul activității curente de prevenire antiinfracțională se efectuează semestrial de către subdiviziunea Inspectoratului General al Poliției cu competențe de ordine și securitate publică extinse pe întreg teritoriul țării.

Activitatea angajaților Poliției implicați în activitate polițienească comunitară se apreciază conform rezultatelor obținute și evaluărilor efectuate în acest sens. Astfel, direcția de specialitate care coordonează organizarea activității polițienești comunitare, în colaborare cu partenerii de dezvoltare, va elabora indicatori de performanță pentru fiecare categorie de activitate desfășurată în scopul implementării prezentei Concepții. Modalitățile de apreciere a eficienței acțiunilor întreprinse sînt adaptate în mod permanent la schimbările situației și se aprobă pe un termen mediu (pentru 3-5 ani).

În vederea eliminării oricărui suprapuneri de competențe, direcțiile de profil din cadrul structurilor centrale ale Inspectoratului General al Poliției vor elabora fișe de post și proceduri

operaționale standard pentru toate categoriile de polițiști din cadrul sectorului de poliție (polițiștii de sector, polițiștii de patrulare-intervenție, polițiștii de investigații, șefi de sector).

Pentru modernizarea spațiilor sectoarelor de poliție se va face o evaluare a acestora din punctul de vedere al statutului juridic al clădirii, al posibilităților reale de modernizare, al existenței unor soluții alternative și va fi întocmit un plan detaliat privind utilizarea resurselor financiare aferente suportului bugetar pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a Poliției sau altor instrumente de finanțare care să conducă la modernizarea unui număr cât mai mare de spații.

Unul dintre elementele de bază al eficienței activității polițienești comunitare îl reprezintă gradul de încredere a populației în serviciile prestate de către Poliție, estimat ca urmare a unor sondaje. Sondajele de opinie se pot efectua fie de companiile special contractate în acest sens, fie de conducerea subdiviziunilor Poliției, prin intermediul voluntarilor. În aceste situații, metodologia sondajului și chestionarelor de evaluare nu se modifică pe întreaga perioadă de monitorizare.

La nivelul subdiviziunii teritoriale de Poliție, structurile responsabile de ordine și securitate publică sînt acelea care asigură efectuarea analizei permanente a cauzelor și condițiilor care generează situații de nesiguranță publică, preconizînd măsuri de rigoare, în vederea utilizării tuturor formelor și metodelor de activitate proactivă față de situațiile de fapt care afectează sentimentul de siguranță al cetățenilor.

Subdiviziunea responsabilă de monitorizarea activității polițienești comunitare la nivel de țară va asigura conlucrarea eficientă cu serviciile abilitate ale ministerelor și autorităților publice centrale de resort pe domenii antiinfracționale, precum și cu autoritățile administrației publice locale, în vederea implementării politicilor ce vizează activitatea de prevenire și creare a climatului de siguranță în comunitate.

Ca urmare a analizei rapoartelor anuale asupra eficienței activității polițienești comunitare și în funcție de situația operativă atestată pe întreg teritoriul țării privind structura și evoluția criminalității, angajații subdiviziunii responsabile de monitorizarea activității polițienești comunitare la nivel de țară vor înainta propuneri de eficientizare a activităților de prevenire și ajustare a procedurilor, a tacticilor, a instrumentelor și metodelor de activitate în folosul comunității.

PLANUL DE ACȚIUNI
pe anii 2018-2020 privind activitatea polițienească comunitară

Nr. d/o	Acțiuni	Subacțiuni	Indicatorii de performanță	Instituțiile responsabile	Termenele de realizare	Costul estimat (mii lei)			Sursa de finanțare
						2018	2019	2020	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<p>Obiectivul I: Elaborarea metodologiei privind organizarea activității polițienești comunitare și aplicarea acesteia</p> <p>Contextul actual: Există un raport al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare privind activitatea polițienească comunitară în Republica Moldova. Este în curs de implementare un Acord de cooperare între Ministerul Afacerilor Interne și Poliția Suedeză care vizează organizarea activității polițienești comunitare. Au existat instruirii sporadice și vizite de studiu pentru pregătirea implementării activității polițienești comunitare. La nivelul sectoarelor de poliție există elemente de Poliție comunitară aplicate însă diferit, din cauza lipsei unei viziuni unitare. Ofițerii de sector sînt supraîncărați cu sarcini nespecifice, unele dintre acestea fiind de natură represivă. Există o suprapunere a obligațiilor de serviciu între ofițerii de sector și celelalte servicii polițienești, ei preluînd și o parte a atribuțiilor nespecifice funcției. De către Poliție se desfășoară activități de apropiere și cooperare cu organizațiile neguvernamentale, autoritățile administrației publice locale și cetățeni, precum și de atragere a acestora în realizarea climatului de siguranță, care sînt percepute doar ca activități de prevenire. În organizarea activității ofițerilor de sector sînt utilizați indicatori statistici învechiți, fără nicio legătură cu obiectivele și principiile de organizare a activității polițienești comunitare.</p> <p>Indicator de progres: Metodologie elaborată și pusă în aplicare în sectoare de poliție-pilot</p>									
1.	Elaborarea metodologiei de organizare a activității polițienești comunitare	Constituirea grupului de lucru privind elaborarea metodologiei de organizare a activității polițienești comunitare	Dispoziția șefului Inspectoratului General al Poliției de constituire a Grupului de lucru	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Trimestrul I, 2018	300,00	2.220,00	2.220,00	În limitele bugetului aprobat
		Aprobarea metodologiei de organizare a activității polițienești comunitare	Metodologie de organizare a activității polițienești comunitare aprobată prin ordinul șefului Inspectoratului	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul I, 2018				

			General al Poliției						
2.	Stabilirea clară a competențelor angajaților sectoarelor de poliție	Determinarea categoriilor de atribuții ce necesită a fi delimitate strict	Raportul privind determinarea atribuțiilor aprobat de șeful Inspectoratului General al Poliției	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Trimestrul I, 2018				În limitele bugetului aprobat
		Elaborarea propunerilor de modificare a cadrului normativ privind competențele angajaților din sectorul de poliție	Propuneri de modificare a Cadrului normativ departamental	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul I, 2018				
3.	Determinarea categoriilor de decizii ce vor fi descentralizate la nivelul sectoarelor de poliție	Evaluarea categoriilor de decizii adoptate la nivel teritorial	Raportul privind deciziile ce vor fi descentralizate la nivelul sectoarelor de poliție	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Trimestrul I, 2018				În limitele bugetului aprobat
4.	Pilotarea principiilor activității polițienești comunitare	Efectuarea sondajelor de opinie la nivel național privind percepția populației asupra activității Poliției și problemele de securitate comunitară	Sondaj de opinie realizat la nivel național	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Trimestrul I, 2018				În limitele bugetului aprobat; surse externe de finanțare
5.	Pilotarea activității polițienești comunitare în 5 sectoare de poliție	Stabilirea sectoarelor de poliție ce vor face obiectul pilotării	Raportul privind 5 sectoare de poliție identificate aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul I, 2018				În limitele bugetului aprobat
		Instruirea angajaților din sectoarele de poliție selectate	Cel puțin 30% din numărul angajaților sectoarelor de poliție-pilot instruiți	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul I, 2018				
		Lansarea fazei de pilotare a activității polițienești comunitare	Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției privind pilotarea activității polițienești comunitare în 5 sectoare de poliție	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	2018				

			aprobat						
		Evaluarea rezultatelor pilotării în sectoare de poliție	Raportul de evaluare a fazei- pilot aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	2018				
		Analiza concluziilor raportului de evaluare și ajustarea (în caz de necesitate) a metodologiei de organizare a activității polițienești comunitare	Raport cu propuneri de ajustare a metodologiei de implementare aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	2018				

Obiectivul II:

Extinderea organizării activității polițienești comunitare la nivel național

Contextul de etapă:

Sondaje de opinie în comunitățile pilotate efectuate.

Metodologie de organizare a activității polițienești comunitare adaptată conform concluziilor rapoartelor de evaluare a proiectelor-pilot.

Indicator de progres:

Metodologie de organizare a activității polițienești comunitare aplicată la nivel național

6.	Pregătirea personalului implicat în implementarea activității polițienești comunitare	Elaborarea curriculumului de pregătire inițială și continuă în domeniul activității polițienești comunitare cu sprijinul partenerilor de dezvoltare, după evaluarea proiectelor-pilot	Curriculum elaborat și aprobat	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul I, 2019	400,00	1.290,50	1.290,50	În limitele bugetului aprobat; surse externe de finanțare
		Formarea formatorilor în domeniul activității polițienești comunitare	Formatori instruiți cu sprijinul partenerilor de dezvoltare	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul II, 2018				
		Revizuirea atribuțiilor din fișele de post pentru polițiștii din cadrul sectoarelor de poliție	Fișe de post revizuite și modificările aprobate	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul I, 2018				

		Instruirea angajaților din sectoarele de poliție în implementarea activității polițienești comunitare	100 de angajați instruiți; 100 de angajați instruiți; 200 de angajați instruiți	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	2018-2019 2020				
		Cunoașterea comunităților pilotate pe criterii de vulnerabilitate	Datele colectate pe criterii de sex, vîrstă, etnie, limbă, religie, dezabilitate etc. Numărul activităților desfășurate avînd ca beneficiari categorii de persoane identificate după criteriile de vulnerabilitate	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Semestrul I, 2018				
		Monitorizarea anuală a stadiului și rezultatelor implementării	Rapoarte de evaluare anuală	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	2019-2020				
7.	Organizarea activității de prevenire a criminalității în conformitate cu riscurile și tendințele acesteia	Evaluarea anuală a criminalității și a tendințelor acesteia la nivel local	Rapoarte de evaluare elaborate și analizate în comunitățile locale	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției, inspectoratele de Poliție teritoriale)	2018-2020				În limitele bugetului aprobat; surse externe de finanțare
		Organizarea activităților de prevenire a criminalității adaptate la specificul local	Numărul activităților de prevenire organizate	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției, inspectoratele de poliție teritoriale)	Permanent				

Obiectivul III:

Îmbunătățirea condițiilor de acces și acordare a serviciilor polițienești cetățenilor conform celor mai bune practice internaționale în domeniu

Contextul actual:

Infrastructură și logistică învechită: 45% sau 90 de sectoare de poliție necesită îmbunătățiri capitale și 41% sau 84 de sectoare de poliție necesită lucrări cosmetice.

Date dezagregate pe diversitatea (cu date dezagregate pe criteriile de vulnerabilitate) în regiuni/comunități și în rîndul ofițerilor de poliție nu sînt colectate, numai 14% din ofițerii de poliție sînt femei.

Mobilitatea redusă a angajaților care activează în sectoare de poliție din cauza insuficienței unităților de transport.

Mobilierul de serviciu, tehnica de birou și dotarea cu mijloace speciale nu corespunde dezvoltării actuale a societății fiind învechită sau în lipsă.

Indicator de progres:

Îmbunătățirea infrastructurii în cel puțin 90 de sectoare de poliție

8.	Îmbunătățirea condițiilor de acces al cetățenilor la sectoarele de poliție	Identificarea sectoarelor de poliție ce urmează a fi modernizate	Raport de evaluare privind statutul juridic al sectoarelor de poliție aprobat Lista anuală a minimumului de sectoare de poliție selectate pentru modernizare aprobată	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	Trimestrul I, 2018 2018-2019	60.536,00	54.625,50	61.770,98	În limitele bugetului aprobat anual; surse externe de finanțare
		Realizarea documentației de proiect și deviz pentru reparația și amenajarea sediilor sectoarelor de poliție	Servicii de elaborare a documentației de proiect și deviz contractate Documentație de proiect elaborată, verificată și expertizată	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției); Ministerul Finanțelor	2018-2020				
		Repararea și amenajarea sediilor sectoarelor de poliție	Activități de reparații demarate Infrastructura a minimum 90 de sedii ale sectoarelor de poliție îmbunătățită și asigurate cu echipament necesar	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției); Ministerul Finanțelor	2018-2020				
		Monitorizarea procesului de realizare a lucrărilor de reparație și modernizare a sediilor sectoarelor de poliție	Rapoarte de evaluare anuală privind stadiul implementării și propuneri privind perioada următoare	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	2018-2020				
		Determinarea necesităților de creare a condițiilor optime de acordare a serviciilor polițienești cetățenilor conform celor mai bune practice internaționale în domeniu	Rapoarte de necesități elaborate	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției)	2018-2020				
		Completarea acțiunilor de creare a	Toate sectoarele de poliție asigurate cu	Ministerul Afacerilor Interne	2018-2020				

		condițiilor optime de acordare a serviciilor polițienești cetățenilor conform celor mai bune practice internaționale în domeniu demarate în anii precedenți	mijloace de transport 203 sectoare de poliție asigurate cu tehnică de calcul și mijloace periferice Cel puțin 75% din polițiștii de sector asigurați cu mijloace speciale	(Inspectoratul General al Poliției); Ministerul Finanțelor					
<p>Obiectivul IV: Promovarea publică a activității polițienești comunitare de către inspectoratele de poliție teritoriale</p> <p>Contextul actual: Necunoașterea noilor modele de activitate ale Poliției de către comunitate. Existența unui vid de comunicare între Poliție și comunitate. Dorința redusă a cetățenilor de a se implica activ în crearea mediului sigur în comunitatea din care fac parte.</p> <p>Indicator de progres: Cunoașterea de comunitate a noului context de activitate al Poliției în tot teritoriul țării. Capacități îmbunătățite în domeniul realizării campaniilor de sensibilizare a opiniei publice</p>									
9.	Promovarea pentru publicul larg a activității polițienești comunitare de către inspectoratele de poliție teritoriale	Organizarea și desfășurarea activității de informare despre activitatea polițienească comunitară	Cel puțin cîte o campanie publică de promovare a activității polițienești comunitare desfășurată de fiecare din cele 42 de inspectorate de poliție teritoriale	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției, inspectoratele de poliție teritoriale)	2019		3.100,00	300,00	În limitele bugetului aprobat; surse externe de finanțare
			Cel puțin 2 comunicate informative despre activitatea polițienească comunitară plasate pe paginile din rețele socializare ale inspectoratelor de poliție teritoriale						
			Participarea la cel puțin o emisiune radio sau TV local a conducerii inspectoratelor de poliție teritoriale cu informație despre activitatea polițienească comunitară						

10.	Realizarea parteneriatelor cu comunitatea (organizațiile neguvernamentale, autoritățile administrației publice locale etc.) pentru crearea unui mediu sigur	Numărul de acorduri de cooperare încheiate	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției, inspectoratele de poliție teritoriale)	2018-2020					În limitele bugetului aprobat; surse externe de finanțare
	Realizarea unui sondaj al opiniei publice la finalul perioadei de implementare a proiectului	Sondaj de opinie realizat	Ministerul Afacerilor Interne (Inspectoratul General al Poliției, inspectoratele de poliție teritoriale)	2020					
Buget total, mii lei					61.236,00	61.236,00	65.581,48	188.053,48	